

პიროვნულ ნიშნებს, ეთნოცენტრიზმსა და წინარწმენებს შორის კავშირის

კვლევა სტუდენტებში

ილია აბრალავა

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტზე სოციალური ფსიქოლოგიის მაგისტრის
აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნის შესაბამისად*

სოციალური ფსიქოლოგია

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: სოსო დოლიძე, მოწვეული პედაგოგი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2022

განაცხადი

როგორც წარდგენილი ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

ილია აბრალავა

2022

აბსტრაქტი

წინარწმენების კვლევა სოციალურ ფსიქოლოგიაში აქტუალური საკითხია. ეთნიკური უმცირესობების მიმართ წინარწმენები საქართველოში სერიოზული პრობლემაა, რის გამოც მნიშვნელოვანია მისი გამომწვევი მიზეზების შესწავლა. წინამდებარე კვლევა შეისწავლის პიროვნული ფაქტორების გავლენას სხვადასხვა ეთნიკური ჯგუფების მიმართ წინარწმენებზე.

პიროვნულ მახასიათებლებად განხილულია ეთნოცენტრიზმი და „დიდი ხუთეულის“ პიროვნული ნიშნები. საკვლევი ინსტრუმენტები იყო ნეულიპისა და მაქროსკის ეთნოცენტრიზმის სკალა და „დიდი ხუთეულის“ კითხვარის შემოკლებული ვერსია NEO-FFI. ხოლო წინარწმენების გასაზომად გამოყენებული იყო ბოგარდუსის სოციალური დისტანციის სკალა.

კვლევამ დაადასტურა, რომ გარკვეული პიროვნული მახასიათებლები (ეთნოცენტრიზმი, პატიოსნება, გამოცდილებისადმი ღიაობა) გავლენას ახდენს წინარწმენებისკენ მიდრეკილებაზე. უფრო კონკრეტულად, ეთნოცენტრიზმი და პატიოსნება აძლიერებს წინარწმენებს, ხოლო გამოცდილებისადმი ღიაობა, პირიქით, ამცირებს. გარდა ამისა, კორელაცია დადასტურდა „დიდი ხუთეულის“ ნიშნებსა (ნევროტიზმი, გამოცდილებისადმი ღიაობა, თანხმობისთვის მზაობა) და ეთნოცენტრიზმს შორისაც.

საკვანძო სიტყვები: წინარწმენა, ეთნოცენტრიზმი, პიროვნული ნიშნები

Abstract

The study of prejudice is an important topic in Social Psychology. Prejudice against ethnic minorities is a serious problem in Georgia, so it's really important to examine its roots. The present study examines the influence of personal factors on prejudice against ethnic groups.

Ethnocentrism and "big five" traits are discussed as personal characteristics. Research materials are ethnocentrism scale and shorten version of "big five" personality traits NEO-FFI. And Social distance scale by Bogardus was used to measure prejudice.

The research has confirmed that certain personality traits (ethnocentrism, openness to experience, conscientiousness) influence the tendency to prejudice. More specifically, ethnocentrism and conscientiousness reinforce prejudice, while openness to experience diminishes it. In addition, ethnocentrism is correlated with "big five" traits (neuroticism, openness to experience, agreeableness)

Key words: prejudice, ethnocentrism, personality traits